

27 ta' Gunju, 1959

Imħallef:—

Onor. Dr. W. Harding, K.M., B.Litt., LL.D.

Il-Pulizija

versus

Gunner Joseph Lebrun

**Falsifikazzjoni ta' Cheque — Stelljonat — “Excroquerie”
— Tentattiv — Art. 322 tal-Kodiċi Kriminali.**

Il-fatt ta' min jiffalsifika cheque u jsarrfu f'bank jikkonkreta d-deliċt ta' stelljonat, jew “excroquerie”; għallex hemm mhux biss l-ingann, imma wkoll l-apparat menzonjer arkitettat b'ier jakkredita l-ingann.

Jekk iċ-cheque ma jissarrafx minħabba raġuni aċċidentali u ndipendenti mill-volontà tal-awtur tal-ingann, hemm tentattiv tar-reat; u ma jistax jingħad li ma kienx hemm lanqas dan it-tentattiv għax il-mezz użat b'ier fiġi kommess ir-reat ma kienx idoneu, jekk l-inidoneità kienet relattiva biss, u mhux ukoll assoluta. Jekk kien hemm il-probabbiltà li iċ-cheque jissarrafx, l-inidoneità tal-mezz kienet relattiva biss, u din tħalli jissussisti r-reat.

Il-Qorti:— Rat l-atti tal-kumpilazzjoni miġbura fuq l-akkuża miġjuba mill-Pulizija kontra l-imputat talli f'dawn l-aħħar granet, f'dawn il-Gżejjer, għamel falsifikazzjoni ta' cheque f'isem Paul Cassar Torreggiani, R.M.A., billi ffalsifika l-iskrittura u l-firma, billi holoq pattijiet, dispozizzjonijiet jew obligi foloz, jew helsien falz minn obligu, jew bi'lli f'dawn il-pattijiet, dispozizzjonijiet jew obligi, jew helsien minn obligi f'dan iċ-cheque wara li kien iffirmah, u li kien fih jew kellu jipprova s-somma ta' £35; barra minn dan, xjentement għamel użu minn dan iċ-cheque, billi pprova jassenjah f'zewġ okkażjonijiet differenti, f'zewġ lokalitajiet differenti, fil-fergħat tal-Barclay's Bank ta' Birkirkara u tal-Mosta;

Rat l-att tal-Attorney General tat-2 ta' Mejju 1959, li bih dawn l-attijiet ġew miġbura lura lill-Qorti Kriminali tal-Magistrati ta' Malta bħala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, sabiex l-istess tiddeċidi fuq l-akkuża ta' din il-htija jew htijiet, barra kull ċirkustanza oħra, u dan taħt dak li hemm maħsub fl-art. 322, 324(1)(b), 42(1)(a) tal-Kodiċi Kriminali, u fil-Government Notice nru. 337 tal-1940;

Rat is-sentenza ta' dik il-Qorti tat-18 ta' Mejju 1959, li biha sabet lill-imputat hati talli f'dawn il-Gżejjer, f'dawn l-aħħar granet, għamel falsifikazzjoni ta' cheque f'isem Major Paul Cassar Torreggiani, R.M.A., billi ffalsifika l-iskrittura u l-firma, billi holoq pattijiet jew obligi foloz, liema cheque kellu jipprova s-somma ta' £35, u talli għamel użu minn dan iċ-cheque billi pprova jsarrfu f'zewġ okkażjonijiet differenti u f'zewġ lokalitajiet differenti, fil-fergħat ta' Barclay's Bank ta' Birkirkara u tal-Mosta; u kkundannat lill-imputat għal xahrejn lavori forzati;

Rat ir-rikors li bih l-imputat appella mid-deċiżjoni fuq imsemmija, u talab li tiġi revokata u li hu jiġi liberat;

Trattat l-appell;

Wara li reġgħet semgħet l-Ispettur Curmi;

Ikkunsidrat:

Deher mill-provi, kompriża fosthom il-konfessjoni tal-imputat, illi hu ttanta jsarraċ cheque ta' £35. Fuq dan iċ-cheque, li l-modulu tiegħu vojta hu kien ha bil-moħbi minn librett tal-fizzjal tiegħu Schranz, l-appellant kiteb firma falza, ċjoè ta' Paul Cassar Torreggiani; u meta pprezentah ta lill-uffiċjali tal-Bank l-isem falz ta' Salvatore Cini. Hu pprezenta ċ-cheque aktar minn darba u f'uffiċċji bankarji diversi; u wara l-ewwel prezentata, peress li l-iskrivan tal-Bank kien qallu li kienet tonqos il-ġirata, kiteb a tergo taċ-cheque l-isem tat-traent, jew ahjar tas-suppost traent, Paul Cassar Torreggiani;

Iċ-cheque ma ssarraċ minhabba raġuni aċċidentali u ndipendenti mill-volontà tal-imputat, ċjoè minhabba li l-uffiċjali tal-Bank urew li kienu qegħdin jissuspettaw xi haġa irregolari;

F'dawn il-fatti hu konkretat id-delitt misjub mill-Ewwel Qorti, ċjoè dak ta' stelljonat, jew "excroquerie" (art. 322); għaliex hemm mhux biss l-ingann, imma hemm ukoll dak li l-ġuristi franċiżi jsejħu "mise-en-scene", ċjoè l-apparat menzonjer arkitettat biex jakkredita l-ingann (Carrara, Progr. Vol. IV, Parte Speciale, pag. 2344-2345);

Bil-fatt tiegħu l-imputat ikkrea, bil-firma menzonjera tat-traent u tal-ġirant (Paul Cassar Torreggiani), kreditu immaginarju kontra l-Bank ordinarju, li suppost li jħallas l-import taċ-cheque lill-possessur legittimu, jekk ittraent ikollu provvista ta' fondi, jew jekk talvolta jkun dispost jikkonċedi "over draft" lit-traent;

Il-kelma "kreditu" (kreditu immaginarji), fil-varjetà proteiformi ta' dan ir-reat, tippresta ruħha anki għas-sens ta' debitu ta' somma ta' flus. Hekk, per eżempju, fl-art. 404 tal-Kodiċi Toskan, li serva ta' mudell għal dispozizzjonijiet simili, hemm il-kliem "la esazione o cessione di un credito". Hekk il-Qrati Franċiżi sabu r-reat ta' "excroquerie" fil-fatt ta' rċevuta għal "kreditu" wiehed f'lok ieħor (Morin, art. 8362). U l-"Court de Cassation" ikkunsidrat każ ta' "excroquerie" l-prezentata ta' "Nota ta' kreditu" (Caso Danion, Morin, 8760):

Gie sottomess mid-difiza illi ma setghax kien hemm it-tentattiv, għaliex kien hemm l-inidoneità tal-mezz. Però, biex jiġi eskluż it-tentattiv, jeħtieġ li jkun każ ta' inidoneità assoluta, u mhux relattiva. Jghid sewwa l-Maino (Vol. I, p. 179), illi hemm l-indoneità assoluta meta "gli atti per propria natura non possono condurre alla consumazione del delitto", mentri, jekk "gli atti, pur essendo ordinariamente efficaci a produrre l'effetto voluto, non lo cagionano per circostanze straordinarie", allura hemm l-inidoneità relattiva, li tħalli jissussisti r-reat. Jikkonkjudi dan l-awtur:— "Ciò che unicamente importa all'incriminabilità del tentativo si è che la consumazione sia una conseguenza probabile dell'azione.....";

Fil-każ prezenti, ma hemmx dubju li kien hemm probabbiltà kbira li ċ-ċneque jissarraġ, tant li f'wahda mill-okkażjonijiet kien diġà gie ttimbrat biex jissarraġ mill-impjegat tal-Bank;

Kwantu għall-piena, l-imputat ġa bbenefika billi ma ġiex sottopost għal imputazzjoni aktar gravi, u l-piena nflitta ma hijiex oppressiva, partikolarment li dan ma hux l-ewwel konflitt tal-imputat mall-Ligi Kriminali;

Għalhekk tiddeċidi billi tiċhad l-appell u tikkonfermas-sentenza appellata.

